

Emnenr. 68

Fylke: Trøndelag

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Norderhov

Emne: Balbrunning

Bygdelag.

Oppskr. av: Gregor Illelaerd

Gard:

(adresse): Tornassum 4 Bygn

G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Eigen

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke) :

SVAR

1/ Det var varme, røyk. Ein kunne hældes læge.
3.

Til forsly ell fra forholdene sydpa, bukte
 man i kli hål nordpa, for på grunn av de
 lyse netter sås ikke bålet. Dufra laget
 man det slik at det ble røk. Til denne
 sauelet man rå lyng og mose, og flammet
 hålet opp, drog man straks rust over
 så flammen kvaltes.

4/ Ingen husker noe om særskilt julebål.
7. eller påskebål.

8a. Man bruste hål - hadde røyk bare St.

Hansafter. Det het St. Hans varme, St. Hans røyk.

b. Det var skikkelig at man skulle ha rørt
 rust husene så vist mulig til spinsti⁴,
 og da bruste man opp rust og rask, ofte
 pusseafter

9/ Ukjent

12. Man skulle haude hålet ut fra kneden.

13. Bålet fikk brude så lange man hadde nøting til det.

14. ~~15.~~ Man hadde egentlig ikke noe faste steder for å brenne bål.

Det var til hønse ungdommen salades på malen nedenfor busjøen (Galsåmella) dikeså på haugen ovenfor Skarpsno.

Eller var det vanlig at man brennte bål runt på gården. Ofte var det flere gårdene som hadde røykt sammen.

I nyere tid har det utviklet seg mere til å ha store lag sammen - særskilt på den foranvnte Galsåmella og på bakken ca 2 km ovenfor Götljos. Begge steder brukte man å dansse. Men når i helt my tid er det slutt med dette igjen, og man holder til i forskjellige ungdomslokaler.

17. Det var vanlig å ha "myggvarme", myggrøyk ved huer og sommerfjører.

18. Det var barn og ungdom som vanligvis samlet til bål. Men også voksne hjalp til.

19. Begge kjøsser var med

20. Når en det helst barn som brenner bål. Eller også ungdom slår sig ilag og drar til fjeld, hvis de ikke drar på laget?

21. För hingen var den ungdomsleg som laget til bål. Det begynte først i 30-årene. För

den tid var den enkelt vokse som tok initiativ til dette.

22. På Sørlijos pleidt Røpmann P.B. Lund, eller helst hans syster Anna Lund å bruke bål for sine høvere og arbeidsfolk. Men også andre av nabene kom til.

23. Man rasket bare sammen brende uten å ha noe ildsted.

24. Ofte brukte man gamle harenhoder og gamle båter. Man sa da at det var mye svart røyk. For han også på stort mulig rök, pleidt man å legge rust, lyng og mos over.

25. Ulykkt.

26. Man fikk virkel.

27. Det var ingen bekjegelse at alle skulle arbeide for bålet.

28. Det mulig ble hatt til bålet.

29/-
30. Ulykkt.

^{Røken}
31/
32 Bålet skal helst van stor. Man sa at man hadde hatt fin rök
33/
34 Stort mulig rök. Kvr.-foran. Man brukte mos, og lyng og rust. Ved sjøkantet brukte man ofte bare ø tang.

35. Ulykkt

36. I mine barne dager var den snakk

om at man skulle dine bort trollkjerringen
med St.-Hansbålet.

37. Med St.-Hans røyken regnet man i gammel
tid at den var til det gode for dyra. den
vernst mot trollskap.

38. Ulykkesst. - Å kaste en brand efter en
var ikke noe godt tegn. Det betød at man
regnet med at det var ute øye - var brokkar
trollkjerring.

39. Ulykkesst.

40. Man sa både jonsok og St.-Hans dans
allt sistet var det alminnelige i nyere tid.
Før var ordet jonsok mere bruktt.

41. Både nuge og gamle møttes ved bålet.

42. Man holdt på til ut på morgensiden.

43. Det var vanlig med kafe, lefser, wafles
og i nyere tid kakor ved bålet. Noen brukte
også sjokolade og bremmerin var der alltid.

44. St.-Hans dansen foregikk på en plate like
bortimot bålplassen. I Sørbyos hunde man
få låne byggeloftet til dans. I nyere tid
laget man danseplatter et par steder, for
man følte ungodt hos.

45/46. Blusene brukte å hoppe over hælet og
springe gjennem røken.

47. Ulykkesst.

48. Når blir du mindre av bålbruning - Blusen

15843

dommen saules helst ned norgdons lokale
hvor der er beverking og dars.

5

52. Det går tilbake med skilken.

53. Norgdonslærene med sine hus. og bilene
er årsak til at skilken går tilbake

15843